

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr: 2016-22363
Den 6. juli 2016

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 18. juli 2016

SAMLENOTAT

<i>1. Latinamerika, herunder Cuba og Venezuela</i>	2
<i>2. Kina</i>	4
<i>3. Migration</i>	6
<i>4. Afghanistan</i>	8

1. Latinamerika, herunder Cuba og Venezuela

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en overordnet drøftelse af EU's partnerskab med Latinamerika og Caribien i anledning af det første udenrigsministermøde mellem EU og den latinamerikanske og caribiske gruppe (CELAC) d. 25.-26. oktober 2016 i den Dominikanske Republik. Rådet ventes endvidere at drøfte udmøntningen af den nye aftale mellem EU og Cuba om politisk dialog og samarbejde. Desuden kan den dybe krise i Venezuela ventes berørt. Der ventes vedtaget rådskonklusioner om Venezuela.

2. Baggrund

På EU-CELAC topmødet i juni 2015 i Bruxelles blev det på CELAC's (The Community of Latin American and Caribbean States) foranledning besluttet at afholde separate udenrigsministermøder hvert andet år for derigennem at give indspil til den bi-regionale proces også i de år, hvor der ikke afholdes topmøde. Første udenrigsministermøde finder sted d. 25. - 26. oktober 2016 i Punta Cana i den Dominikanske Republik. Udenrigsministrene forventes her bl.a. at vedtage en erklæring om fremtiden for det bi-regionale samarbejde som input til EU-CELAC topmødet, der afholdes i 2017 i Latinamerika.

Formålet med EU-CELAC engagementet er at styrke den politiske dialog og den økonomiske samhandel samt at fremme samarbejdet på en række prioriterede områder under den bi-regionale handlingsplan. Frihandels- og/eller associeringsaftaler indgår i de bi-regionale relationer, herunder forhandlingerne med dels Mercosur, dels Mexico om modernisering af landets globale aftale.

Der kan på rådsmødet endvidere forventes en drøftelse af udmøntningen af den nye rammeaftale mellem EU og Cuba om politisk dialog og samarbejde (PDCA), herunder hvornår aftalen kan træde i kraft, og hvorledes den erstatter EU's hidtidige politik overfor Cuba, som fastlagt i EU's Fælles Holdning fra 1996. Den Høje Repræsentant paraferede i marts i år aftalen, som ventes undertegnet i 2. halvdel af 2016. Aftalen etablerer et nyt forhold mellem EU og Cuba og forventes at medvirke til at fremme de politiske, samarbejds- og handelsmæssige relationer, herunder dialogen om demokrati, menneskerettigheder og god regeringsførelse.

Den ustabile indenrigspolitiske situation og voksende humanitære krise i Venezuela kan ligeledes blive berørt. Landet befinder sig i en langtrukket og eskalerende krise, hvor den i sin tid demokratisk valgte regering har udviklet en i stigende grad negativ tilgang til den demokratiske proces, herunder det nyvalgte parlament. Der forventes vedtaget rådskonklusioner, hvori EU vil understrege sin støtte til den igangværende mæglingsproces under ledelse af bl.a. den tidligere spanske statsminister Zapatero og udtrykke bekymring over den aktuelle situation i landet.

3. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af EU's engagement med de 33 lande i Latinamerika og Caribien som forberedelse til udenrigsministermøde mellem EU og Latinamerika og Caribien (CELAC) d. 25.-26. oktober 2016 i den Dominikanske Republik. Endvidere ventes der en drøftelse af EU's nye

rammeaftale med Cuba. Der ventes vedtaget rådskonklusioner om Venezuela med forventet fokus på EU's støtte til mæglingsprocessen og bekymring over landets situation.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, erhvervslivet, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andres landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om at støtte op om en aktiv og samtænkt EU-politik for Latinamerika og Caribien (CELAC). EU's rammeaftale med Cuba forventes hilst velkommen. Der forventes enighed blandt medlemslandene om behovet for rådskonklusioner. Det kan ikke afvises, at der kan opstå drøftelse af indholdet heraf.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter op om EU's indsats i forhold til Latinamerika og Caribien, der generelt komplementerer danske prioriteter i det bilaterale engagement.

Regeringen hilser rammeaftalen mellem EU og Cuba velkommen og støtter ophævelse af Den Fælles Holdning i forbindelse med undertegnelsen.

Regeringen deler EU's bekymring over situationen i Venezuela.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

EU's strategiske forhold til Latinamerika og Caribien blev drøftet i Folketingets Europaudvalg d. 17. april 2015.

2. Kina

JOIN (2016) 30 final

Revideret notat.

1. Resumé

Rådet ventes at have en drøftelse af EU's forhold til og udviklingen i Kina på baggrund af rådskonklusioner, som sammen med Kommissionens og Den Fælles Udenrigstjenestes fælles meddelelse ("Byggesten til en ny EU-strategi") vil udgøre EU's strategi for samarbejde med Kina i de kommende år. Rådskonklusionerne ventes at fokusere på, hvordan EU kan understøtte reformer, fremme handel, vækst og beskæftigelse samt styrke retsstatsprincipper og menneskerettigheder i Kina. Derudover ventes fokus på styrket samarbejde inden for klima, bæredygtighed, infrastruktur, energi, miljø og sundhed. Endelig ventes fokus på styrkelse af Kinas rolle som ansvarlig global aktør, herunder i forhold til regional sikkerhed i bl.a. Mellemøsten, Afghanistan og Nordkorea samt det Øst- og Sydkinesiske Hav.

2. Baggrund

EU's nuværende Kina-strategi daterer sig tilbage til 2006. Siden da har Kina gennemgået store forandringer. Kina har således øget sin rolle og tilstedeværelse globalt, både politisk og økonomisk. Denne udvikling har skabt behov for en revideret EU-tilgang til samarbejdet.

Den nye Kina-strategi ventes at fokusere på en række politikområder, hvor EU og Kina har fælles interesser, såvel politisk og økonomisk som mellemfolkeligt, men også på områder, hvor EU og Kina ser forskelligt på tingene, herunder handelsspørgsmål og menneskerettigheder.

Rådskonklusionerne ventes at lægge op til en aktiv EU-understøttelse af Kinas egne sociale og økonomiske reformbestrebelsers, samtidig med at EU vil fortsætte med at arbejde for forbedrede rammevilkår for EU-virksomheder i Kina til gavn for vækst og beskæftigelse i EU og for at Kina i højere grad lever op til sine WTO-forpligtelser.

Derudover ventes et fokus på fremme af menneskerettigheder og retsstatsprincipper i Kina, ligesom EU ventes at tilskynde Kina til at påtage sig et endnu større internationalt ansvar i overensstemmelse med Kinas stigende globale indflydelse. Det gælder bl.a. ift. regionale freds- og stabiliseringsindsatser i fx Mellemøsten, Afghanistan og Nordkorea samt i forhold til det Øst- og Sydkinesiske Hav.

Konklusionerne ventes endvidere at anerkende Kinas stigende indsats for at håndtere globale udfordringer inden for bæredygtig udvikling, klimaforandringer, energisikkerhed samt miljø og sundhed. Endelig ventes konklusionerne at lægge op til styrket samarbejde inden for nedrustning og ikke-spredning, terrorbekæmpelse samt migration.

3. Formål og indhold

Rådet forventes at vedtage rådskonklusioner om Kina enten på rådsmødet (økonomi og finans) d. 12. juli 2016 (forud for EU-Kina-topmødet d. 13. juli 2016) eller på rådsmødet (udenrigsanliggender) d. 18. juli 2016. Rådet ventes gennem rådskonklusionerne at bringe EU's tilgang til samarbejde med Kina i overensstemmelse med den udvikling, som Kina har gennemgået siden EU's seneste Kina-strategi fra 2006. Rådskonklusionerne ventes at fokusere på, hvordan EU og Kina

kan indgå i et samarbejde, der er baseret på fælles interesser og reciprocitet samtidig med, at man fra EU's side søger at fremme de værdier og normer, som det europæiske fællesskab bygger på.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Evt. opfølgende tiltag kan have økonomiske konsekvenser. Regeringen vil forholde sig nærmere hertil, når der foreligger yderligere information.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andres landes holdninger

Det forventes, at der vil være enighed blandt medlemslandene om rådskonklusionerne om Kina.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en EU-strategi for Kina, som fokuserer på fælles interesser, understøtter Kinas egne reformbestrebelse og samtidigt bevarer fokus på det stadige behov i Kina for forbedringer på menneskerettighedsområdet og forbedrede rammevilkår for samhandel.

Regeringen vil arbejde for, at rådskonklusionerne fremmer EUs og Kinas fælles interesser såvel som de værdier og normer, som det europæiske fællesskab bygger på, herunder særligt i forhold til menneskerettigheder og handel.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 7. juli 2016 til skriftlig orientering.

3. Migration

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 18. juli 2016 vil man kort drøfte opfølgning på Det Europæiske Råd, herunder EU's prioriteter i forhold til flygtninge- og migrationstopmøderne i New York den 19. og 20. september 2016. Formålet med drøftelsen vil bl.a. være at sikre en fælles EU-tilgang i FN-forhandlingerne op til møderne i New York.

2. Baggrund

På Det Europæiske Råds møde den 28. juni 2016 blev der vedtaget konklusioner om de eksterne aspekter af migration. Heraf fremgår det bl.a., at EU med afsæt i Kommissionens meddelelse af 7. juni 2016 -"Establish a new Partnership Framework with third countries under the European Agenda on Migration"- skal etablere og implementere partnerskaber med en række lande for at bekæmpe ureguleret migration og fremme tilbagesendelse af irregulære migranter, herunder ved anvendelse af effektive incitament og passende brug af konditionalitet. I den forbindelse kan alle EU politikker og instrumenter, herunder på udviklings- og handelsområdet, tages i anvendelse. Det fastslås endvidere, at samarbejde om tilbagesendelse vil være en central test for partnerskabet mellem EU og de relevante tredjelande.

Udover Kommissionens meddelelse og partnerskaberne blev der også gjort status over EU's aftale med Tyrkiet samt situationen på den centrale Middelhavsroute, ligesom det med henvisning til FN-topmødet om flygtninge- og migrantstrømme den 19. sept. i New York blev understreget, at migration er en global udfordring, der kræver et stærkt samlet svar fra det internationale samfund.

Målet med topmødet om flygtninge- og migrantstrømme den 19. september i New York er at opnå verdenssamfundets opbakning til en bedre global ansvarsdeling ift. flygtninge- og migrationsudfordringen og styrke indsatsen for en bedre håndtering af international migration samt imødegåelse af ureguleret migration. Ved mødet forventes en politisk erklæring med en række anbefalinger til medlemslandene at blive vedtaget. Herudover vil mødet formentlig også – som annekset til den politiske erklæring – vedtage en såkaldt 'compact' vedr. global ansvarsdeling på flygtningeområdet. En tilsvarende 'compact' på migrationsområdet foreslås vedtaget i 2018, og processen frem herimod forventes iværksat med den politiske erklæring.

Den 20. september 2016 afholdes endvidere et US-initieret "Leaders' Summit on Refugees" i New York. Dette topmøde vil blive co-hostet af FN's generalsekretær Ban Ki-moon, den amerikanske præsident, Barack Obama, og ledere af Canada, Etiopien, Jordan, Mexico, Sverige og Tyskland. I lighed med mødet i FN's generalforsamling om store migrations- og flygtningestrømme dagen forinden, vil dette topmøde følge op på tidligere internationale møder og processer i 2016 med fokus på den globale flygtningekrise, herunder Det Humanitære Verdenstopmøde den 23. – 24. maj 2016 i Istanbul.

3. Formål og indhold

Rådet (udenrigsanliggender) forventes at drøfte migration i opfølgning af drøftelsen på Det Europæiske Råds møde den 28. juni 2016. Formålet med drøftelsen er bl.a. at sikre sammenhæng mellem EU's indsats på migrationsområdet, herunder opfølgningen på Kommissionens meddelelse og EU's prioriteter i forhandlingerne af en politisk erklæring for topmødet om flygtninge- og migrantstrømme den 19. september 2016.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen forventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at drøftelserne vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der er generelt opbakning til EU's linje på migrationsområdet og til Kommissionens meddelelse samt enighed om behovet for at sikre en fælles EU tilgang til topmøderne i september 2016 i New York.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark støtter aktivt op om Kommissionens meddelelse og de forudgående forhandlinger for topmødet den 19. sept. 2016.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Eksterne aspekter af migration har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2015, den 23. oktober 2015, den 15. april 2016 og 20. maj 2016.

4. Afghanistan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at vedtage rådskonklusioner om situationen i Afghanistan og de udfordringer, som landet står overfor. Rådet ventes i den sammenhæng at hilse en opfølgning på EU's Afghanistanstrategi 2014-2016 velkommen.

2. Baggrund

Trods væsentlige fremskridt på en række områder står Afghanistan stadig over for store udfordringer i de kommende år. EU's og det internationale samfunds indsats fokuserer på at gøre de afghanske myndigheder parate til at få overdraget det fulde ansvar på alle områder.

Den afghanske regering lancerede på Afghanistan-konferencen i London i december 2014 et ambitiøst reformprogram fokuseret på blandt andet god regeringsførelse, korrupsionsbekæmpelse og økonomisk vækst. Til oktober afholdes en udenrigsministerkonference i Bruxelles, hvor formålet vil være at tage bestik af fremskridt og resultater siden Tokyo-aftalen (Tokyo Mutual Accountability Framework) fra 2012 samt genbekræfte reformprogrammet fra Afghanistan-konferencen i London frem mod 2020. I Tokyo-aftalen og den efterfølgende reformdagsorden udmøntes, hvad der forventes af den afghanske regering til gengæld for udviklingsbistand til landet. EU og Afghanistan er værter for Bruxelles-konferencen, hvor den afghanske regering vil gøre status over opnåede resultater og reformtiltag fremadrettet imod tilsagn om økonomisk bistand i perioden 2017-2020 fra EU og andre donorer.

EU's bistand til Afghanistan udmøntes i overensstemmelse med EU's Afghanistanstrategi 2014-16, som først og fremmest fokuserer på at udvikle de afghanske institutioner og skabe grundlaget for en bæredygtig afghansk stat. Den anden årsrapport er netop udarbejdet.

EU og medlemsstaterne koordinerer indsatsen for at styrke menneskerettigheder. Den anden EU-Afghanistan lokale menneskerettighedsdialog fandt sted i Kabul den 1. juni 2016.

Som følge af en højniveaudialog om migration og tilbagetagelser arbejdes der på en rammeaftale mellem EU og Afghanistan på området. EU tiltag finder sted som supplement til eksisterende bilaterale aftaler på området, herunder Danmarks tilbagetagelsesaftale fra 2004.

I november 2011 gav Udenrigsrådet mandat til at forhandle en strategisk samarbejdsaftale (Cooperation Agreement for Partnership and Development) mellem EU og Afghanistan, som skal danne ramme om det langsigtede samarbejde. Forhandlingerne blev indledt i marts 2012 og forventes afsluttet forud for Bruxelles-konferencen i efteråret.

3. Formål og indhold

Rådet ventes at vedtage rådskonklusioner om Afghanistan. Heri ventes Rådet at godkende den anden årsrapport for implementering af EU's Afghanistan-strategi 2014-16 og hilse en opfølgning på strategien velkommen. Den nye strategi for 2017-2020 ventes udformet i overensstemmelse med afghanske prioriteter og endosseret i første kvartal 2017. Rådet ventes at hilse nye til-

sagn på NATO Warszawa topmødet til de afghanske sikkerhedsstyrker og NATOs Resolute Support Mission velkommen. Rådet ventes endvidere at opfordre til en afghansk-ledet inklusiv og resultatorienteret fredsproces, konstruktivt engagement fra Afghanistanens nabolande, samt fremdrift indenfor valgreform og på menneskerettighedsområdet. Rådet ventes ligeledes at opfordre til et mere effektivt samarbejde på migrations- og tilbagetagelsesområdet, som støtter og bygger på bilaterale medlemsstaters initiativer. Endelig ventes Rådet at hilse fremdriften i forhandlingerne om samarbejdsaftalen for partnerskab og udvikling velkommen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der forventes bred enighed om rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ser gerne en proaktiv, koordineret og langsigtet EU-rolle i Afghanistan, herunder en samtænkning og samordning af EU og medlemsstaternes indsatser. Regeringen vil arbejde for, at EU holder den afghanske regering fast på eksisterende reformdagsordner og forpligtelser, heriblandt forpligtelserne i relation til beskyttelsen af menneskerettigheder, god regeringsførelse, tilbagetagelser og korruptionsbekæmpelse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

EU's Afghanistanstrategi 2014-2016 blev i forbindelse med den første årsrapport forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. juli 2015.